

Izhaja v sako soboto ob 6. uri zvečer.

Prodaja se v tistih tržaških tobakarnah kakor „Edinost“ po 2 kr. odtis.

Naročniki „Edinosti“ dobivajo to prilogo v sako leto, ako priložijo naročnini za „Edinost“ še 1 gld.

NOVIČAR

Cene oglasov v „Novičarju“ so: za petič-vrstico 8 kr., za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obsegalo navadnih vrstic. Poslana, javne zahvale, osmrtnice in domači oglasi, po pogodbi.

Frankovana pisma in rokopise je pošiljati vredništvu „Edinosti“. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Kdo je ptujec?

Kamor pogledamo, vidimo, kako vsi narodi — tudi taki, katerim ne bi bilo treba — zidajo in gradijo obrambe za svojo narodnost. Kakor tica svoje gnezdo, tako ljubi vsak pošten človek, ne le tisto ped zemlje, na kateri se je rodil, ampak tudi vse, kar je žnjo v zvezi. Ljubezen do domovine je tesno zvezana z ljubeznijo do tistega jezika, v katerem nas je mati učila Boga moliti. Mili materinski glasovi zvenijo vsakemu blagemu človeku kot rajski glasovi. Materina govorica vnema naša srca, le materina beseda more plemeniti in blažiti naša srca. In zato skoraj je ljubezen do milih glasov materinih skoraj še močnejša kakor ljubezen do rojstnega kraja. A ta ljubezen do rodnega jezika ne sme poznati mej: raztezati se mora na vse one, kateri govore isti jezik, katerega govorimo mi — naj že bivajo v tej ali v oni pokrajini. Vsi tisti, kateri govore isti jezik, katerega govorimo mi, so naši najbližji krvni bratje. Njim morajo biti vedno odprta naša srca in naši naročaji. Mejnami ni nikdo tujec, ako govori isti jezik, katerega govorimo mi.

Do teh premišljevanj so nas prisilile zopet poslednje volitve. Uprav mej volitvami Tržaškimi slišati je mej našimi nezavednimi, premamljenimi in od laških nasprotnikov nahujskanimi ljudmi psovania: Tihi bodi Ti, kaj boš govoril, ki si „forešt“! To je velik greh naših nezavednih okoličanov, — o zavednih seveda ne govorimo —, da smatrajo vsecega za tujca, ako se ni rodil v območju mesta Tržaškega. — To je velika slabost, koje ni možno iztrebiti, dasi se neprestano trudijo v to poštene veljaki okoličanski. In to slabost izkoristujejo seveda brezvestni nasprotni agitatorji kolikor se le da, da hujskajo ljudstvo proti takozvanim „foreštom“. In to ubogo omamljeno ljudstvo niti ne pomisli, da je nemara ravno tisti, ki je hujška proti drugim in zmerja druge s forešti, s am še večji „forešt“ (ptujec) kakor so oni, katere zmerja s tem priimkom. Gola resnica je, da se prigodi prav pogosto, da kak podanik kraljestva italijanskega — torej ne samo „forešt“, ampak celo „inozemec“ — bega ljudstvo in je hujška proti slovenskim rojakom. Ne poslušajte ptujcev, ki vas hočejo pogubiti! In tako so postali „forešti“ vsakdanja fraza mej mnogimi okoličani.

Kolika krivica! Resnični ptujci — ker se niso le rodili na tuji zemlji, ampak govore tudi tuj jezik in so po takem tudi tuje narodnosti — taki ljudje smatrajo se tukaj domačimi; a slovenski rojaki, ki so se morda rodili par ur daleč od tu, ki govore isti jezik kakor mi in ki so istega rodu in iste krvi, naj bi pa bil tujeji?!

Kako grozno sleparijo lahonski agitatorji naš okoličane s tistim zmerjanjem s „forešti“, naj dokaže nastopni dogodek od zadnjih volitev.

Nekje je bilo zbrano večje število volilcev obeh strank. Debata je bila burna. Neki volilec rodom Sezane hotel je tudi govoriti. Mej nasprotniki nastane takoj silen hrup: „Ne, ne, ne bo govoril, ne sme govoriti, ker je „forešt“, „forešti“ nam ne bodo tukaj ukazovali itd. itd.! Beseda da besedo, kričanje je bilo veliko, besedo so

letele sem in tja — — — in veste, kaj smo izvedeli iz vsoga besedičenja? Izvedeli smo, da je glavni kričač mej nasprotniki iz Šmarje pri Sežani doma. Zmerjani s „foreštom“ in pa tisti ki je zmerjal bila sta tesno rojaka! V opravičenje naših okoličanov moramo priznati, da slovenski renegatje in odpadniki, došli od drugod, so v tem pogledu še veliko hujši in slabši, nego nezavedni okoličani. Kot pristen Slovenec pride taka šalobarda v Trst; komaj se pa priuči par italijanskih besedi, pa se čuti Italijana ali „triestina“ kakor navadno pravijo, da zmerja se forešti tudi take ljudij, ki so ravno od tam doma, kakor on sam. Osebito Greto so nam okužili taki neznakažni prisiljenci.

Okoličani! Spametujte se vendar in zavedite se, da Slovenec ni nikdar tujec na slovenski zemlji. Zemlja okoličanska je slovenska, zato treba, da se vsak Slovenec, in naj pride od kjer hoče, čuti domačina na teh tleh. Po žilah nas vseh teče jedna in ista kri, bratje smo si torej mej seboj. Vsi molimo v jednom in istem jeziku istega vsega močnega Boga, ki je vcepil v nas tisti plemeniti čut, kateremu pravimo ljubezen do svojega rojstnega kraja, do svojega jezika in do svojega rodu.

Smrten greh je torej zatirati, kar je sama previdnost Božja vsadila v naša srca.

Na naši slovenski zemlji ni in ne sme biti nikdo izmej nas „forešt“. Pač pa so tujeji tisti, ki so prišli tu sem izpod družega kralja, da si tu polnijo žepe; ali pa tisti domačini, ki so pozabili na dolžnosti do svojega vladarja in pozabljajo svojo moč za širjenje izdajstva.

To so „forešti“, to so pravi in zelo nevarni tujeji! Teh se bojte!

NOVIČAR.

Nj. Veličanstvo presv. cesarica odpejlala se je včeraj zvečer v Gastein na Tirolskem v kopelj. Ostane tamo štiri tedne. Nj. Vel. cesar pride jutri tje, ostane teden dni, potem odpotuje v Ischl, kamor pride tudi prve dni prihodnjega tedna njega hči nadvojvodinja Marija Valerija.

Ruski prestolonaslednik prišel je po kratkem bivanju v Berlinu včeraj v London.

Mestni zbor bode imel prih. ponedeljek sejo, v katerej se bodo verifikovale volitve, izbral župan in dva podpredsednika, na kar se zborovanje zaključilo do jeseni. Do danes ni še znano, koga nameravajo izvoliti županom; največ upanja ima menda dr. Dompieri.

Vodovod. Lahonska stranka na magistratu je dovolila in izplačala že ogromne svote za študiranje prašanja o napeljanju Reke v Trst. Do danes se pa ni še ničesar določnega ukrenilo. A nezadovoljni z dosežanji dragimi studijami, hočejo gospodje še dalje tratiti občinski denar v daljne studije. Razpisalo je stalno mesto zemljemerca, kateremu naloga bode dalje studirati, kako se ima napeljati Reka ter prejemati za to masno mesečno plačo. Za to mesto se je oglasilo, kakor poroča „Il Piccolo“, kacijh 50 prosilcev. Izvestno bi se jih toliko ne bilo oglasilo, ako bi služba ne bila dobro plačana. Rečeni list

poziva mestni zbor, da imenuje tega — Mesija ali Mojzesa — inženirja predno se razide. Vodo pa mirni Tržačani še lahko dolgo, dolgo čakajo. Sicer pa je vodovod Lahonom dobro agitatoriško sredstvo pred volitvami in pospešuje njih „popularnost“ tudi sedaj po volitvah.

„Novice“ obhajale bodo na dan sv. C. in M. 5. julija 50letnico svojega obstanka. Dne 5. jul. 1843. je izšla prva številka pod uredništvom očeta slovenskega naroda dra. Janeza Bleiweis a. „Novice“ so bile prvi slovenski časopis, ki se je ohranil do današnjih dni.

K izletu v Divačo. Ker se „Delasko podporno društvo“ jutrajšnjega izleta v divaško vilenico ne more korporativno z društveno zastavo udeležiti, naprosil nas je odbor tega društva, da pozivljamo tem pōtem družabnike k mnogobrojni udeležitvi. — Kdor si ni še ogledal te podzemeljske čarobnosti, nikar ne zamudi ugodne prilike! Izletniki odpeljejo se z vlakom točno ob 2¼ ure popoldne od postaje pri Sv. Andreju. Vožnja stane tje in nazaj 80 nvč., vstopnina v vilenico pa 50 nvč. — Obišče vilenico „Slovanska čitalnica“ korporativno ter nekateri člani „Trž. podp. in bralnega društva“, katerim se pridruži še drugo občinstvo. — Pridejo ogledati si naše kraške krasote tudi Goričani. — Na svidenjo torej jutri v Divači!

Gloria italica. Naši italijanski listi prepevajo „glorijo“ vsled necega brzovanja iz Malega Lošinja, kateri javlja, da je propadel o dopolnilni volitvi v deželni zastop istrski narodni kandidat Šime Kosulič, a bil izvoljen nasprotnik dr. Ivan Martinolich. — Nu, da je šla stvar naravnim svojem pōtem, ne bi bilo treba toliko krika. Morda je bila rudeča gospoda pripravljena na sijajen poraz, ker vé, da je v Istri doma le Slovan!?

Podružnica sv. Cirila in Metoda na Greti priredi prihodnjo sredo v prostorih „Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“ slavlje na čast sv. blagovestnikov Cirila in Metoda. Na predvečer se razsvetle društveni prostori. Drugi dan zjutraj ob 7½ bode slovesna sv. maša v rojanskej župni cerkvi za otroke otroških vrtcev v Rojanu in na Greti; zvečer pa se bode vršila veselica po nastopnem vsporadu: 1. Molitev. 2. „Na zeleno polje“, petje. 3. „Prisega v naravi“, deklamuje Antonič Ivan. 4. „Mariji“ petje. 5. „Petelinov klic“ deklamuje Vekoslava Pertot. 6. „Veseli majnik“, petje. 7. „Košnja“ predstavljata Štefanija Babnik in Mirko Čvetnič. 8. „Telovadeci“, petje. 9. „Postilijon“ deklamuje Ant. Purger. 10. „Cerkvica“ petje. 11. Prizorček „štiri kokoši, petelin in kanarček“ govori pet deklic in en deček. 12. „Ptičku“ petje. 13. „Najprej“ deklamuje Antonič Ivan. 14. „Senična tožba“, petje. 15. „Mala umetelnica“ prizor, izvršujeta Majcen Marija in Marn Amalija. 16. „Mlatiči“ petje. 17. „Bratec in sestra“ deklamuje Nusdorfer Ciril. 18. „Zahvala“, govori Anton Rover. 19. „Cesarska pesen“, petje. Domačemu ljudstvu in meščanom gorko priporočamo, da se mnogoštevilno udeleže te veselice.

Stoletnica Resljeva. 29. junija je minolo sto let, kar se je v Chrudimu na Češkem rodil Josip Resljev, izumitelj parniškega vijaka. Služboval je v gozdarski službi dalje časa na Kranjskem, kjer je

tudi umrl dne 9. oktobra 1830. Pokojnik je po rodu Slovan, ali Nemci bi ga radi za svojega proglasili, kakor so že več Slovanov. V svojem življenju je mnogo pretrpel. Njegovo iznajdbo so sprva prenizko cenili, potam ko je prišla v veljavo, stasi jo pa prisvajala jeden Francoz in jeden Anglež. Še le po njegovi smrti so se jele priznavati zasluge njegove.

— Na ljubljanskem pokopališču, kjer slavljenec počiva, vršila se je tudi dostojna, lepa slavnost, katere se je vdeležil župan in več veljakov.

Mestna hranilnica v Novem mestu. Občinski odbor novonemški je po pritrditvi dež. odbora kranjskega vložil pri deželni vladi prošnjo za ustanovitev mestne hranilnice v Novem mestu. Torej tudi dolenska metropola dobi svojo hranilnico!

Slovenske knjige za Zagreb. Prijatelj našega lista nam piše iz Zagreba: Nekateri dobrotniki nameravajo za tukajšnje bolnice vsmiljenih bratov urediti primerno knjižnico ter žele za ta namen dobiti primernih knjig nabožne, poučne in lahke beletristične vsebine. Ker je v Zagrebu mnogo Slovencev in ker tudi iz sosednih slovenskih krajev ljudje pogostoma prihajajo v Zagrebško bolnico, ki žele primerne berila v svojem jeziku, pozivljajo osnovatelji knjižnice slovenske rodoljube, duhovne in posvetne, književna društva, pisatelje in založnike, naj blagohotno poklonijo za bolnično knjižnico kaj primernih starih ali novih knjig, v prvi vrsti nabožne vsebine. Pošiljatve naj se adresirajo na bolnico vsmiljenih bratov v Zagrebu. Odbor bo došle darove izkazoval v „Slov. Narodu“.

Justičnih kandidatov je bilo koncem minulega leta v celi Avstriji 2940, izmej teh je bilo 409 pravnih praktikantov, 1836 odvetniških kandidatov in 695 notarskih kandidatov. Na Kranjskem bilo je 50 jurističnih kandidatov.

Statistika Tržaška. V minolem tednu t. j. od 18. do 24. junija rodilo se je 45 moških in 43 ženskih zakonskih in 7 možkih ter 3 ženskih nezakonskih otrok. Mrtvorojenih bilo je 5 ženskih in 2 možka. Umrlo je: do 1 leta 10, od 1—5 leta 11, od 6—20 l. 6, od 21—30 l. 7, od 31—40 l. 3, od 41—60 l. 5, od 61—80 l. 6 oseb in preko 80 leta 1 oseba. — Prebivalstvo šteje 158.314 duš, nevšteto vojaštvo.

Preganjanje Rumunov. Na Ogerskem nameravajo tožiti veleizdaje vse člane deputacije, ki je lani bila šla na Dunaj, da izroči cesarju spomenico o razmerah Rumunov na Ogerskem, in pa vse rumunske vseučilišnike, ki so v neki spomenici, ki so jo priobčili, tudi pojasnili ogerske razmere. Madjarom seveda ne ugaja, da je svet nekoliko izvedel, kako preganjajo Magjari druge narodnosti.

Regato prirede tržaška veslarska društva jutre predpoludne v zalivu poleg Barkovlj. Začetek ob 8. uri zjutraj.

„La Previdenza“ priredi jutri v dirjašnici „Montebello“ javno tombolo v dobrodelne svrhe.

Nesreča. Mej vožnjo od Dubrovnika do Trsta zaspal je na krovu lloydovega parnika „Delfino“, ki je stigel včeraj ob 2½ popoldne v naše pristanišče, podnatakar Müller, sedeč na ograji. V spanju padel je v morje. Stažeči mornar klical je takoj pomoči, toda preteklo je pol ure

predno so izvlekli truplo nesrečnežev — mrtvo. O padcu razbil si je glavo ob močni verigi, viseči ob parniku.

Utonenca našli so včeraj ob 10. uri dopoldne v morju pri Miljah. Ribiči zvelkli so ga na suho, kjer so ga razne osebe spoznale kot truplo kmetovalca Stefóta, kateri se je bil ponesrečil dne 31. maja. Truplo je bilo uže jako segnito, radi česar so ga takoj pokopali na tamošnjem pokopališču.

Poskušeno samoubojstvo. 35letni Ed. Pagnini, gostilničar „Alla Città di Udine“ v ulici Solitario št. 19, izpil je v proslavo praznika Sv. Petra in Pavla — no kozarec pristnega italijanca, katerega prodaja — marveč kozarec vode, v kateri je namočil žveplenec. Pijača ta ni mu šla nič kaj v tek, radi česar so mu izprali želodec ter ga prepeljali v bolnico. — Nagib poskušnemu samoubojstvu je iskati baje v žalostnih denašnjih denarnih razmerah, vsled kojih ni mnogo točil.

Samoubojstvo. Lončevzar Štefan Marušič iz Opatjegasola na Goriškem, vrgel se je včeraj zjutraj raz zid u ulici Belvedere v spodaj ležečo ulico Tor di S. Piero. Ostal je mrtev, kajti razbil si je črepino. Velika bēda prisilila je moža končati siromašno življenje svoje.

Roparji napadli so dne 25. junija pod večer dinarja Antona Lazariča na cesti proti Bujam. Odnegli so mu sukno in 5 gl. denarja. Orožniki prijeli so necega Antona Markovca in Marka Pistana, ker sta jako sumljiva, da sta v družbi s tretjim, nepoznatim lopovičem oropala Lazariča.

Nagloma umrl je nek 17letni dijak imenom Pokar, ko se je včeraj popoldne kopal v mestni kopelji v Gorici.

Čehi na Ruskem. Na Ruskem živi sedaj 20.000 Čehov, kakor pričajo statistički podatki ruskega ministerstva za notranje zadeve. Največ jih živi v Volhiniji, kjer imajo 63 naselbin.

Najkrajša pot okolu zemlje. Od Londona do Brindiza 56 ur, od Brindisi do Aleksandrije 75 ur, vkupe 5½ dni, Aleksandrija-Kahira-Suez ali Aleksandrija-Kanal-Suez 1 dan, Suez-Bombay 13, Bombaj-Kalkuta (po železnici) 15 dni, Kalkuta-Honkong 22 dni, Honkong-Yokohama 7 dni, Jokohama-St. Francisco 19 dni, St. Francisco-New-York (paciñška železnica) 6½ dni, New-York-Liverpol 12 dni, Liverpol-London 3 ure. Vkupe 88 dni in 3 ure.

Drzovita tatvina. Včeraj okolu 12½ ure pop. odprli so nepoznati uzmoviči s ponarejenim ključem vrata pisarne tvrdke Lazzar & Kecht v 2. nadstropju hiše št. 26 na Corsu, premetali vse pohištvo, ter odnesli 45 gl. v gotovem denarju iz pisalne mize. — O tatovih niti sledu.

Izginjajoč otok. Kakor poroča nek de Parville v „Journal des Debats“, otok Savle, iztočno od nove Škocije, v kratkej dobi celoma izgine. Pred nekolikimi leti bil je ta otok še 64 kilometrov dolg, danes je komaj na polovico dolg. Od l. 1880 so se tu napravili trije svetilniki; dva sta že zginila v morju; tretji pa, jako dobro in trdno zgradjen proti slediti prvima dvema. Še malo časa, pa bode ta otok popolnoma pogreznil v morje. Ta čudna prikazen prihaja najbrže od tod, da se morsko dno polagoma pogreza, radi česar bode otok šečasoma celoma pogreznjen a brodenje po onih krajih bode tem nevarnejše.

Prva železnica. Železnice so se pričele pred vsem graditi v združenih državah v zgornji Ameriki. Bilo je leta 1809, ko je na poskus zmeril prvo železnico John Thompson ter je isto zgradil pod vodstvom necega Tomaža Leiperja v Filadelfiji. Ta železnica je bila dolga 80 jardov (180 stopenj), šine bile so osem stopenj jedna od druge odaljene. Prvi poskus z jednim obloženim vozom je tako dobro izpadel, da je Leiper še ono leto dal zgraditi prvo praktično železnico v združenih državah za prevažanje kamenja iz njegovih kamenolomov v Crum Creek v Delawari,

koja železnica je rabila celih 19 let. Nekoliko ostankov te železnice je še danes videti, namreč nekoliko lukenj v stenah, v katere luknje, zabite z lesom, so zabijali žeblice od šin.

Kako se ohranjujejo risarije napravljene s svinčnikom, da se same ne zbršijo in zamažejo? Nastrgaj belega voska in ga omeči s čiščenim terpentinom, in s to mehko maso, podobno polituri, namaži dotično risarijo. Ko se terpentin izhlapi, je risarija prevlečena s prozirnim voskom, ki jo varuje, da se ne zamaže in da je ne poškoduje vlažnost.

O izdelanem vinu v letu 1892 podajamo nastopne podatke. Izdelala je uamreč:

Italija	33,366.000	hekt.
Francoska	29,082.000	„
Španjolska	24,210.000	„
Avstro-Ogerska	8,000.000	„
Portogalska	4,500.000	„
Evropska Rusija	3,000.000	„
Algir	2,867.000	„
Nemška	2,580.000	„
Bolgarska	2,500.000	„
Grška	2,500.000	„
Turška in Ciper	2,500.000	„
Romunska	2,000.000	„
Argentina	1,500.000	„
Švičarska	1,000.000	„
Zedinjene amerik. države	926.000	„
Srbija	832.000	„
Kapska kolonija	212.000	„
Avstralija	180.000	„

1892. l. Italija je izvozila 2,449.120 hektolitrov; Španjolska 6,745.145; Francoska 1.840.238; Nemška 199.370; Avstro-Ogerska 193.715.

Vinorejcem v obsežju tržaške užitninske črte naznanja mestni magistrat, da jim je najdalje do 15. t. m. naznaniti svoj dozdevni pridelek vina pristojnemu finančnemu uradu v ulici Capuano v smislu izvršitvene naredbе ob uvedanju državne užitnine. Kakor vsi drugi oglasi, je tudi ta jedino italijanski, čeprav deluje v tem obziru mestni magistrat v področju finančne oblasti ter je naznanilo namenjeno zgolj slovenskim o količanom, jednim vinorejcem v Trstu. Nekoliko ozira na slovenske davkoplačevalce bi pač ne škodilo in tudi predpostavljena državna oblast bi morala na to gledati, da se slovenskim davkoplačevalcem vsaj tedaj govori v njim umljivem jeziku, kedar se jim propoveduje, da morajo davke plačati!

Zlati orehi. Bolje mir, nego prepir. — Ni boljše stvari, nago je mir, od miru ne boli niti srce, niti glava. — Sloga zida, nesloga podira. — Bolje zelje v miru, nego puran v prepiru. — Kjer je sloga, tamo je zmaga. — Kjer podaje brat bratu roko, tam hitro sovražnik podaje slovo. — Lepa beseda prebije železna vrata.

Za kratek čas.

V spomin pokojne cikorije!

V lepi kočiji gospod se pripelje, Misleč da spolnile se bodo mu želje. Prijatelje pozdravlja, spodaja jim róko, Cikorja se njemu poklanja globoko.

In slednjič druhal ta Slovence pogreša, In nekaj gospodu šepede v ušesa: Srčno ponavlja, večkrat predlaga Le tiho gospod, cikorija vse zmaga!

Ljudi smo motili, pribili plakate Na ulice Opčin, na hišo Kravate, Volite, volite, dolžnost vam je sveta, Volite slovenskeg' naroda očeta!

Očeta vere, očeta progressa, Z dežele polente, iz sirka in gresa. Saj on je človek, je s kosti in iz mésa, Kdor njega vcli, gork pojde v nebesa.

Vsakdo izmed nas je zares zadovoljen; Vi boste gotovo poslancem izvoljen! Poroštvo naj naša vam je propaganda Marsch-Pacor zagodi vam openska banda.

Vozovi drdrajo — zdaj gredo voliti Od pete do glave cikorje so siti. Vsaki se smeje, kriči „Viktorja“ Viva don Pacor, viva cicoria!

Vozovi so polni al malo volilcev, Res malo cikorjeve zmage rošilcev. Na vozu se vidi tud' take Slovence Ki nimajo škode in nimajo sence.

Šrajajo laško od dežele polente Na vozu v žaklje so skrili štrmente. Sami štrmentov igrat niso znali, So rajši domov nazaj jih peljali.

To bila je arija iz opere „Žaklja“, Da še sedaj cikoriji solzica kaplja. To ni in ne bode sveta pravica; Da rep je zgubila od cikorije lisica.

Joče cikorija, joče Kravata Po vasi razsajajo, razbijajo vrata Slovincem, huda se zdaj obeta, Da slednjič pride celó do pretepa.

Don Pacor na Vrhú zmago pa čaka, In sliši od daleč, da cikorija plaka. Si kano popravlja, frak si otresa Kočijažu ukaže: namaži kolesa!

Pa vendar še čaka, al stvar je gotova, Neverjetno mu je, da ni zmaga njegova. Poslanstvo, čast, na misel mu pride Vse je zginilo — od jeze se grize.

Slovinci! vlovili ste mene v mreže! Joče in ukaže kočijažu da mu upreže. V kočijo sede, zdahuje zastonj In v mesto nese velik „flaškon.“

Krokarjeva osveta.

Humoreska. — Spisal Jadranski.

VII.

(Dalje.)

Toliko smo posneli iz pisma samega, ki se glasi od besede do besede tako le: „Adorata moja Nina!

Že tri leta je od tega, kar gorim zate! Kedaj bi bil že pogorel, da nisem krotil, in gasil v sebi plapoléčega vulkana, s hladno vodico vstrajnega upanja. Kolikokrat sem ležal vso noč v snegu pred tvoji duri! Čudež božji, da nisem zmrznil! Kolikokrat sem stal med ploho pod kapom da sem bil moker kakor miš! Celó nabili so me nekoč zaradi tebe in mi prešteli vse kosti na mojem truplu! Trikrat sem bil bacnjen iz krčme ven na goli tlak, ker sem ti napijal zdravice. Tvoj ata streljal je že name, ker me je vzal za volka, tvoja mama občila me je celo slano vodo! Nina! Nina-a! kaj sem že vse pretrpel zate! Usmili se me! nabiješ me, če ti bo drago tudi z volovsko žilo, ako ti ne bode po volji, a nikar mi ne odreci svojega srca, in dobrotljive svoje roke!“

Nino je zares ganilo to pismo, ker nikdar poprej ni brala lepšega, izpolnila je dohtarjevo željo, in šla z njim pred oltar a srečne ure ni imela v zakonu z njim, kajti dohtar je poslej kakor poprej pijančeval in kolovratil vse noči okrog vsakovrstnimi potepini. Na trezno vreme prepiral se je s svojo soprogo, jo zmerjal, sramotil in pretepal, med tem ko je na pijano vreme navadno spal, tako da je imela melokedaj priliko pogovoriti se s svojim možem dostojno in kakor Bog zapové.

Ko se je bila že vsega naveličala in se ni več nadejala, da se nje soprog poboljša, vskipala je v čutu maščevanja in v maščevanju so ženske strašne in nedosegljive, kadar se postavijo komu po robu. Kuharica in hišna, kočjaž Martin, domači čevljar in krojač in vsi ki so prišli v dotiko s Cucekovo družbino, postali so Ninini privrženci, zvesti nje zavezniki in slepo orodje v njenih rokah naperjeno vse proti dohtarju Cuceku. — Posebna nesreča zanj, da je bil poleg toliko nasprotstva še

gizdalin po vrhu in grozno laskern človek (liznik) v jedi in pijači. Včasih se je zgodilo, da mu je kuharica podžgala rižo se žveplom namestu z belo moko, ali pa začimila (zabelila) solato s kako sladko tekočino mestu jesiha ali pa celo vmesila med kako prikuho česna, čebule in paprike tolikanj, da je ubogi dohtar med jedjo moral po sili pretakati obilo debelih solz. Krojač mu je tu pa tam prikrojil (vstrigel) obleko tako ohlapno (obilno), da bi se bila skrila vanjo lahko dva dohtarja Cuceka, ali pa napravil mu jo je tako ozko da je prvikat ko jo je oblekel, popokala na njem. Najbolj mu je pa nagajal čevljar, ki je tako štedil z usnjem, da se mu niso zdeli nikoli pretesni čevlji, ki jih je delal za dohtarja po vkusu gospe Nine. Mučil se je za žive in mrtve Cucek, ko jih je obuval in ko je komaj natlačil vanje debele svoje noge, hodil in šepal je v njih kakor o brgljah ali pa na hoduljah — zategadelj so se mu naredili veliki mehurji na nogah, ki so se mu množili in rastle kakor gobe, da bi bil z njim lahko plaval po morji.

Večkrat se je dogodilo, da se je dohtar izzul po poti in došel bos domov. Tudi kočjaž Martin mu jo je katero nakadil, ko se mu je ravno poljubilo, ali pa če mu je gospa Nina namignila. Zategadelj je dobival razun redne svoje plače še posebne nagrade, ki mu jih je skrivaj potiskala v roko gospa Nina. Iz hvaležnosti moral jo je Martin včasih zavoziti, da se je n. pr. prevrnila kočija, ter se je dohtar zavalil kam v blato kakor je bil dolg in širok. Tudi je moral biti Martin pripravljen na to, da ga pridejo klicat v poznih ponočnih urah javne straže, češ naj gre pobirat dohtarja Cuceka, ko so ga bacnili vun iz te ali one krčme. Kadar se je kaj tacega zgodilo in je ležal dohtar pred krčmo na golem tlaku, prišel je izvošček po njega z dvoje vpreženih konj, in nalagati ga je bilo treba v kočijo, kakor kos vlažnega gnoja. Najhujše sredstvo, katere je Nina izumila v svojej maščevalnosti, bila je pa volovska žila.

Le s taisto je upala, da izžene iz svojega moža tri sto vragov, ki so zasadili kamnjene sedeže globoko v njegovo dušo, — kakor je ona dejala.

Dostajal jih je dohtar Cucek z volovsko žilo le takrat, ko je bil popolnoma pijan, da ni vedel sam za se, in se ni mogel braniti. Bil je pa večkrat tako vinjen, da so ga prinesli domov in položili na posteljo kakor nezmožno dete, kder je ležal trd in lesen kakor morski som, ki je vsled velikega odtoka obtičal na subem. Našibala ga je Nina včasih tako, da je bil drugi dan ves črn in je cele ure primišljeval, ni-li možda prejšnjo noč zašel v sanjah kam v Afriko med zamorce, da je dobil tako črno kožo.

Gospa Nina Vikvij je ravno vstajala od mize in se odpravljala spat, ker jo je začel premagovati sen, ko je nekdo močno pozvonil. Kočjaž Martin je vstal odpirat in nedolgo zatim zarohné vežna vrata v pritličju in gori po stopnjicah čujejo se krepki možki koraki. Kočjaž Martin nosi luč naprej, za njim pa stopata Krokar in Klinov, ki vlačita pijanega in spečega dohtarja proti prvem nadstropju. Gospa Nina gre nepoznanima gostoma naproti in jim pokaže pot v stanovanje in spalnico, — kder imata iznebiti se težke butare vstvarjene iz same žive cikorje. Prispevša v spalnico, položila sta Krokar in Klinov dohtarja Cuceka v posteljo, ali njiju delo ni bilo še končano, kajti dohtar Cucek ležal je v znak, pa ju je gospa Nina naprosila, naj ga prekreneta na zobe ali pa — kakor se je ona izrazila — z obrazom obrnjenim v peklo in shrbtom pripravljenim za volovsko žilo. Tudi židje polagajo na takov način svoje mrliče v grob menda zato, da pričakujejo s truplom narobe šibo Božjo.

(Dalje prib.)